

Dato: 19-02-2014
Forfatter DST:
Wendy Takacs Jensen
Forfatter SCB:
Anna Broman

1. Statistikområdes innehåll

<i>Namn på statistikområde</i>	Arbetskraftsundersökningarna - AKU
<i>Innehåll i tidsserie</i>	Tidsserierna innehåller information om 16-64-årigas arbetsmarknadssituation.

2. Statistikens källor

Danska källor Dataunderlaget är Arbetskraftsundersökningen i Danmarks Statistik. Arbetskraftsundersökningen är en individbaserad urvalsundersökning som baseras på cirka 89 000 genomförda intervjuer per år med personer boende i Danmark i åldern 15-74 år. Alla intervjuer som genomförs är telefonintervjuer.

Arbetskraftsundersökningen bygger på kvartalsvisa urval om cirka 40 000 personer i åldern 15-74 år. Urvalet delas in i 13 lika stora delar en för varje vecka under det aktuella kvartalet. Urvalspersonerna intervjuas om en specifik referensvecka. AKU publiceras både månatligt och kvartalsvis på www.statistikbanken.dk, medan tabeller i Öresundsdatan endast publiceras kvartalsvis.

I samband med Arbetskraftsundersökningen används andra register för att ta fram urvalet, uppräkningsregister och för demografiska variabler.

Följande register används för Arbetskraftsundersökningen.

Det Centrale Personregister (CPR)

Befolkningsstatistikregistret

Den Registerbaserede ledighedsstatistik (RAM)

Uddannelsesklassifikationsmodulet (BUE)

Den Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS)

Svenska källor AKU är en individbaserad urvalsundersökning som genomförs varje månad. Intervjupersonerna besvarar frågor om sin arbetsmarknadssituation under en specifik vecka i referensmånaden. Uppgifterna hämtas huvudsakligen in via telefonintervjuer. Resultaten av de månadsvisa undersökningarna publiceras kort efter referensperiodens slut. Dessa ligger också till grund för skattningar av kvartals- och årsgenomsnitt. AKU:s målpopulation utgörs av personer som är folkbokförda i Sverige och som fyllt 15 men ännu inte 75 år. Undersökningsobjekten är individer.

Bakgrundsvariablerna utgörs främst av demografiska variabler så som kön, ålder, civilstånd, hemmavarande barn, boendelän/storstadskommuner och födelseland. Uppgifterna hämtas från AKU:s urvalsram Registret över totalbefolkningen (RTB). Uppgifter om utbildningsnivå och inriktning hämtas från Registret över befolkningens utbildning (UREG).

Hjälpinformationen, som huvudsakligen används vid urval och skattningsförfarande, kommer från fem olika källor: Arbetsförmedlingens (AF) arbetssökande-register,

Sysselsättningsregistret (SREG), Registret över totalbefolkningen (RTB), Registret över inkomster och taxeringar (IoT) samt Longitudinell integrationsdatabas för sjukförsäkrings- och arbetsmarknadsstudier (LISA).

Jämförbarhet Undersökningen följer International Labour Organization's (ILO) konvention för arbetsmarknadsstatistiken för att bestämma befolkningens arbetsmarknadssituation. Arbetskraftsundersökningen görs utifrån samma riktlinjer i samtliga EU-länder, och även i en rad andra länder. Därför är det den bästa undersökningen i Danmark och Sverige för att göra internationella jämförelser av arbetsmarknadsstatistik. Ämnen, svarkategorier, definitioner, etc. fastställs på EU-nivå, vilket betyder att undersökningarna kan användas till både övergripande och detaljerade jämförelser av arbetsmarknadsläget.

3. Population (statistiska begrepp)

*Generellt om population –
ev. fördjupning av innehållet*

Samtliga personer intervjuas om en bestämd referensvecka. Alla frågor om arbete, arbetstid, arbetslöshet med mera utgår ifrån referensveckan. I Arbetskraftsundersökningarna är huvudvariabeln personernes arbetskraftsstatus.

Befolkningen delas in i två huvudgrupper, nämligen personer i och utanför arbetskraften. Personer i arbetskraften delas i sin tur upp i ytterligare två grupper: sysselsatta och arbetslösa. Värnpliktiga betraktas som sysselsatta.

Vilken arbetskraftsstatus urvalspersonerna klassificeras som bygger på deras yrkesmässiga status efter tydliga EU-definitioner och riktlinjer från International Labour Organization (ILO).

För att klassificeras som sysselsatt krävs att man har arbetat minst en betald timma under referensveckan eller att man är företagare eller medhjälpande hushållsmedlem. Personer, som är frånvarande från ett sådant arbete, exempelvis på grund av semester, sjukdom eller föräldraledighet, betraktas som sysselsatta.

Arbetslösa i AKU är personer som inte är sysselsatta, som aktivt sökt arbete under de senaste fyra veckorna och som kan påbörja ett arbete inom två veckor efter referensveckan. Aktivt jobbsökande infattar bland annat kontakt med arbetsförmedlingen, att man hör av sig till arbetsgivare, kontakt med vänner och släkt eller fackföreningar för att få ett arbete och även läsning och eventuellt svarande på annonser. Att ansöka om tillstånd, stöd eller konkreta aktiviteter som att söka efter lokaler mm. för att etablera sig som egenföretagare, räknas också som aktivt sökande.

Arbetslösa omfattar även personer som har fått ett arbete som börjar inom tre månader, förutsatt att de skulle ha kunnat arbeta referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.

Övriga personer klassificeras som utanför arbetskraften.

Dansk population

Svensk population

Jämförbarhet Se tidigare avsnitt under kapitel 2.

4. Variabler och produktion

Gemensam variabellista

Arbetskraftsundersökningarna beskriver befolkningens situation på arbetsmarknaden. Målpopulationen är befolkningen 15-74 år i Danmark (i Statistikbanken visas skattningar för befolkningen 15-64 år). Även i svenska AKU är det befolkningen 15-74 år som utgör målpopulationen.

Undersökningarna visar hur många personer i Danmark och Sverige som är sysselsatta, arbetslösa eller utanför arbetskraften, och frågar vidare urvalspersonerna om en mängd andra arbetsmarknadsförhållanden.

Se fler detaljer i kvalitetsdeklarationen:

[Kvalitetsdeklaration](#)

Se flera länkar till noteringar om Arbetskraftsundersökningen i Danmark här:

[Dokumentation](#)

Ytterligare information om Arbetskraftsundersökningarna i Sverige framkommer i:

[Beskrivning av statistiken och dess kvalitet](#)

[Beskrivning av statistikens framtagning](#)

[Lista över variabler och värdemängder](#)

Konstruktion av variabler

Klassificering och konstruktion av variabler följer kommissionens förordning Nr. 377/2008.

Se kodifikationer här:

[AKU-undersökningen kodifikationer](#)

I Sverige används en nationell variabellista med egna beteckningar som medger översättning till de variabler som specificeras i kommissionens förordning ovan.

Produktion av statistiken

Jämförbarhet

Se tidigare avsnitt under kapitel 2.

5. Tidsseriebrott

Allmän information

Tidsserien inneåller tidsseriebrott som gör att jämförbarhet över tid försvåras.

Tidsseriebrott i dansk data

Arbetskraftsundersökningen har genomförts årligen sedan 1984, och sedan 1994 genomförs den hela året runt. Från januari 2007 har undersökningen utökats väsentligt och datainsamlingen har lagts ut på entreprenad. I november 2011 infördes en ny metod för uppräknings och data reviderades tillbaka till 2007. Tidsserierna från 2007 och framåt är uppdaterade med den nya uppräknings.

Utökningen 2007 (från ca. 40.000 intervjuer årligen till ca. 89.000) gjordes för att minska den allmänna osäkerheten kring undersökningens resultat. Vidare ändrade man panelstrukturen från tre till fyra paneler. Datainsamlingen blev dessutom utlagd på entreprenad.

Omläggningen som gjordes 2007 har medfört ett mindre tidsseriebrott som gör att man ska vara försiktig i tolkningen av detaljerade analyser för 2007. På en mer övergripande nivå går det däremot bra att ta fram dataserier över 2007. Man bör vara medveten om ett att det finns det ett nivåskifte i utbildningsnivå från 2006 till 2007. Se: [Notat om utbildning i AKU](#)

Den nya danska regionsuppdelningen infördes 2007, men ändringarna är länkade tillbaka till 2000, vilket gör att det nu finns en tidsserie i Öresundsdatan med regionindelningar från 2000 och framåt.

Däremot är Derimod er branchnomenklaturen bruten från 1a kvartalet 2009, när NACE rev. 2 infördes. Från 2000 till 2008 är branchnomenklaturen NACE rev. 1.1 använd.

Tidsseriebrott i svensk data

2005 gjordes en EU-anpassning av svenska AKU efter ett regeringsbeslut. Tidigare avvek den svenska definitionen av arbetslösa från ILO:s (International Labour Organization) definition. Den 31 maj 2007 beslutade regeringen i enlighet med budgetpropositionen att upphäva 1986 års regeringsbeslut avseende Definition av

begrepp i arbetskraftsundersökningarna. Sedan oktober 2007 klassificeras heltidsstuderande som sökt och kunnat arbeta som arbetslösa även i den svenska publiceringen. Regeringens beslut om att följa ILO:s definition och EU-anpassningen 2005, vilket bl.a. innebar att de tidigare EU-anpassningarna som gjorts i AKU integrerades med ordinarie AKU, betyder att undersökningen nu uppfyller både nationella och internationella krav på statistiken.

Ett tidsseriebrott finns därför i tidsserien från andra kvartalet 2005. För mer information, se www.scb.se/aku.

Den 8 juni 2010 började SCB att redovisa AKU baserat på det utökade urvalet, vilket totalt omfattar 29 500 individer per månad. I samband med publiceringen i juni, reviderades all AKU-data tillbaka t.o.m. januari 2010. Under 2012 genomfördes ett projekt där en ny estimator för AKU togs fram som förbättrade sammanvägningen av de två delurvalen. Med anledning av detta reviderades all AKU-data tillbaka t.o.m. januari 2010 i februari 2013 för Öresundsdatabasen.

Branchenomenklaturen är brutt fra 1. kvartal 2009, hvor SNI2007 blev indført. Fram till 2002 användes SNI92. Fra 2003 til 2008 er branchenomenklatur SNI2002 anvendt. SNI2007 motsvarar NACE rev.2.

6. Sekretessbearbetning

Sekretessbearbetning

Då Arbetskraftsundersökningen är en urvalsundersökning finns en osäkerhet i skattningarna av små grupper. Därför avrundas alltid offentliggjorda resultat i Danmark till närmaste hela 1 000-tal. Mer om riktlinjer för publicering av AKU-data finns här: [Notat uddybende retningslinjer vedr. brugen af AKU-mikrodata](#)

Från 2010 finns konfidensintervall i Öresundsdatabasen för danska data för huvudserierna Sysselsatta, arbetslösa, arbetskraften och utanför arbetskraften. För att ge en god beskrivning av den osäkerhet som är förknippad med olikheter inom större eller mindre grupper i en urvalsundersökning, använder man ofta konfidensintervall för att ange osäkerheten i form av standardavvikelse eller varians. I arbetskraftsundersökningarna används 95-procentiga konfidensintervall. Det betyder att om undersökningen blir genomförd 100 gånger kommer det angivna värdet i 95 fall av 100 ligga inom det angivna intervallet, medan det i endast fem fall kommer att ligga utanför intervallet.

Osäkerheten beräknas som $1,96 \cdot \text{standardavvikelsen}$ där 1,96 motsvarar den 97,5 - procentiga percentilen i den standardiserade normalfördelningen.

I Öresundsdatabasen finns också osäkerhetstal från 2010 för svenska data. Osäkerhetstalen är framtagna på 95-procentig konfidensnivå.

I Sverige avrundar man normalt offentliggjorda resultat till närmaste hela 100-tal. Om en kvartalsskattning baseras på färre än 40 svarande lämnas denna skattning inte ut.

7. Skillnader från annan offentliggjord statistik och kvalitetsarbete

Skillnader från annan offentliggjord statistik

Data avviker från det som finns i Danmarks Statistiks www.statistikbanken.dk pga. åldersavgränsningen.

Svenska data avviker inte löpande från vad som publiceras av SCB. Dock publicerar SCB inte alla de siffror som publiceras i Öresundsdatabasen avseende region Skåne. I vissa fall används också endast åldersgruppen 15-74 i den svenska publiceringen. För tidsperioden före 2005 skiljer sig data från det som publiceras på scb.se då SCB använder länkade värden för denna period. Se www.scb.se/aku för mer information om hur denna länkning gått till.

Kvalitetsarbete För att kvalitetssäkra data i Danmark, blir alla intervjuer felsökta på mikronivå med huvudfokus på yrkes- och branchkoder. Vid inläsningen går data igenom en felsökning som kontrollerar för konsistens och logik.

Vidare jämförs utvecklingen i arbetskraftsundersökningens centrala skattningar, sysselsatta och arbetslösa, med andra danska källor över sysselsättnings- och arbetslöshetsstatistik.

Framställningen av svenska AKU:s statistik följer kraven i den internationella standarden för marknads-, opinions- och samhällsundersökningar, ISO 20252:2007.

Sammanfattningsvis kvalitetssäkras statistiken i flera led. Exempel på detta är att en andel av intervjuerna medlyssnas för att säkerställa kvaliteten i intervjuarnas arbete. SCB har vidare ett granskningssystem som vid inläsningen av intervjuer kan upptäcka s.k. felposter som vanligtvis handlar om brister i konsistens eller logiska fel. Dessa poster rättas av intervjuarorganisationen. Även under estimationsfasen genomgår materialet en mängd kontroller för att tillse att alla system fungerat korrekt. Vid publicering sker också granskning av materialet för att säkerställa att framtagning och publicering av data.

Under 2013 genomfördes en omfattande mätfelsstudie i AKU som publiceras 2014. Resultat från denna visar att mätfelen i AKU är små.

8. Referenstid

Generellt om referenstid I Danmark intervjuas alla personer om en bestämd referensvecka (måndag till söndag). Intervjuer genomförs under hela året. Referensperioden för statistiken är kvartalet, då det rör sig om statistik kvartalsvis.

I Sverige används motsvarande referensveckosystem som sker löpande under hela året. Undersökningen görs månadsvis och de månadsvisa undersökningarna ligger till grund för skattningar av kvartals- och årsgenomsnitt.

*Referenstid för danska
variabler*

*Referenstid för svenska
variabler*

Jämförbarhet Se tidigare avsnitt under kapitel 2.

9. Uppdateringar av statistiken

Intervall för uppdatering Tidsserien uppdateras kvartalsvis.

Publicering Ca. 2 månader efter att bakgrundsregisterna är klara uppdateras data i Öresundsdatan.

Mer information På <http://www.orestat.se/offentliggorelseskalender-0> ligger publiceringskalenderen.

10. Kontaktinformation

Frågor om statistiken Alla tidsserier i Öresundsdatan är försedda med en kontaktperson från Danmarks Statistik och Statistiska centralbyrån.